

Grammatik des Kroatischen

mit Darstellung der Deklinationsparadigmata der nominalen
und pronominalen Kategorie im syntagmatischen Bezug

Zusammengestellt von:
Basilius Tsunehiro Chiba

Wien, 2024
slavonic.net

Sadržaj

1	Nomen: Adjektiv und Substantiv (+ Pronomen <i>ovaj</i> und <i>naš</i>)	1
1.1	Maskulinum (unbelebt)	1
1.1.1	Maskulinum (belebt)	2
1.1.2	Maskulinum (Stammerweiterung im Plural)	3
1.1.3	Maskulinum (Stammkürzung im Plural)	5
1.1.4	Maskulinum (sonstige)	6
1.2	Femininum	6
1.2.1	Femininum (konsonantisch)	7
1.2.2	Femininum (Stammerweiterung)	7
1.3	Neutrum	8
1.3.1	Neutrum (Stammerweiterung: <i>-n-</i>)	8
1.3.2	Neutrum (Stammerweiterung: <i>-t-</i>)	9
1.3.3	Neutrum (Stammerweiterung: <i>-v-</i>)	10
1.4	Pluraletantum	11
1.5	Relikt des Duales: <i>-ju/-u</i> im Genitiv Plural	11
1.5.1	<i>oko</i> und <i>uho</i> , <i>prst</i> und <i>nokat</i>	11
1.5.2	<i>ruka</i> und <i>noga</i> sowie <i>kost</i>	12
1.5.3	<i>grudi</i>	12
1.6	Kollektiva/Sammelnamen	13
1.7	Kollektivnamen: <i>djeca</i> , <i>braća</i> und <i>gospoda</i>	16
1.8	Deklination der Abkürzungen	17
1.9	Komparation	18
1.9.1	Jotierung	19
2	Pronomen	20
2.1	Personalpronomen	20
2.2	Possesivpronomen	21
2.3	Reflexives Possesivpronomen	24
2.4	Reflexivpronomen	25

2.5	Relativpronomen	25
2.5.1	<i>koji, koja, koje</i>	25
2.5.2	<i>čiji, čija, čije</i>	26
2.6	Demonstrativpronomen	26
2.7	Interrogativpronomen: <i>tko</i> und <i>što</i>	27
2.8	Indefinit- und Negativpronomen	27
3	Numerale	28
3.1	Kardinalzahl	28
3.2	Kollektivzahl: <i>oboje, dvoje, ..., petero, ...</i>	30
3.2.1	Kollektivzahladjektiv: <i>dvoja, ... petora, ...</i>	31
3.3	Kollektivzahlsubstantiv: <i>dvojica, -e, ... petorica, -e, ...</i>	31
3.4	Ordinalzahl	32
4	Verb	33
4.1	Präsens	33
4.2	Perfekt	36
4.3	Plusquamperfekt	36
4.4	Imperfekt	36
4.5	Aorist	37
4.6	Futur I	37
4.7	Futur II	38
4.8	Konditional I	38
4.9	Konditional II	38
4.10	Imperativ	39
4.11	Verbalaspekte und Adverbialpartizipien	40
5	Präposition	41
6	Syntax	44
6.1	Wortstellung im Satz in Verbindung mit den Enklitika	44

6.1.1	Wortstellung vor den Enklitika (0. und 1. Stelle)	44
6.1.2	Reihenfolge der Enklitika (2. Stelle)	45
6.1.3	Wortstellung nach den Enklitika (3. Stelle)	46
6.2	Interrogativsatz	46
6.3	Doppelte Verneinung	46
6.4	Interpunktion	47
6.4.1	Kommasetzung vor einer Konjunktion	47
7	Konjunktion und Gliederungsmittel	48
8	Monatsnamen, Jahreszeiten u. a.	51
8.1	Monatsnamen	51
8.2	Jahreszeiten	51
8.3	Wochentage	51
	Literatur	52

1 Nomen: Adjektiv und Substantiv (+ Pronomen *ovaj* und *naš*)

1.1 Maskulinum (unbelebt)

N.	ovaj	naš	stari	loši	prozor
G.	ovog(a)	našeg(a)	starog(a)	lošeg(a)	prozora
D.	ovom(u)	našem(u)	starom(u)	lošem(u)	prozoru
A.	ovaj	naš	stari	loši	prozor
L.	ovom(e)	našem(u)	starom(e)	lošem(e)	prozoru
I.	ovim	našim	starim	lošim	prozorom
N.	ovi	naši	stari	loši	prozori
G.	ovih	naših	starih	loših	prozora
D.	ovim	našim	starim	lošim	prozorima
A.	ove	naše	stare	loše	prozore
L.	ovim	našim	starim	lošim	prozorima
I.	ovim	našim	starim	lošim	prozorima

N.	kolač
G.	kolača
D.	kolaču
A.	kolač
L.	kolaču
I.	kolačem
N.	kolači
G.	kolača
D.	kolačima
A.	kolače
L.	kolačima
I.	kolačima

1.1.1 Maskulinum (belebt)

N. ovaj	naš	stari	loši	susjed
G. ovog(a)	našeg(a)	starog(a)	lošeg(a)	susjeda
D. ovom(u)	našem(u)	starom(u)	lošem(u)	susjedu
A. ovog(a)	našeg(a)	starog(a)	lošeg(a)	susjeda
L. ovom(e)	našem(u)	starom(e)	lošem(e)	susjedu
I. ovim	našim	starim	lošim	susjedom
N. ovi	naši	stari	loši	susjedi
G. ovih	naših	starih	loših	susjeda
D. ovim	našim	starim	lošim	susjedima
A. ove	naše	stare	loše	susjede
L. ovim	našim	starim	lošim	susjedima
I. ovim	našim	starim	lošim	susjedima

N.	pjevač
G.	pjevača
D.	pjevaču
A.	pjevača
L.	pjevaču
I.	pjevačem
N.	pjevači
G.	pjevača
D.	pjevačima
A.	pjevače
L.	pjevačima
I.	pjevačima

1.1.2 Maskulinum (Stammerweiterung im Plural)

N. grad	N. nož	N. tečaj
G. grada	G. noža	G. tečaja
D. gradu	D. nožu	D. tečaju
A. grad	A. nož	A. tečaj
L. gradu	L. nožu	L. tečaju
I. gradom	I. nožem	I. tečajem
N. grad-ov-i	N. nož-ev-i	N. tečaj-ev-i
G. grad-ov-a	G. nož-ev-a	G. tečaj-ev-a
D. grad-ov-ima	D. nož-ev-ima	D. tečaj-ev-ima
A. grad-ov-e	A. nož-ev-e	A. tečaj-ev-e
L. grad-ov-ima	L. nož-ev-ima	L. tečaj-ev-ima
I. grad-ov-ima	I. nož-ev-ima	I. tečaj-ev-ima

- Die meisten einsilbigen Maskulina erhalten im Pl. das Suffix (Stammerweiterung) *-ov-* (nach einem palatalen Stammauslaut *-ev-*). Die einsilbigen Maskulina ohne Stammerweiterung im Pl. sind: *dak* (N. Pl. *daci*), *dan* (N. Pl. *dani*) konj (N. Pl. *konji*), *pas* (N. Pl. *psi*) usw.
- Einige wenige zweisilbige Maskulina erhalten im Pl. das Suffix (Stammerweiterung) *-ov-* (nach einem palatalen Stammauslaut *-ev-*), z. B.:

N. Sg.	G. Sg.	N. Pl.
<i>slučaj</i>	<i>slučaja</i>	<i>slučajevi</i>
<i>tečaj</i>	<i>tečaja</i>	<i>tečajevi</i>
<i>trošak</i>	<i>troška</i>	<i>troškovi</i>
<i>višak</i>	<i>viška</i>	<i>viškovi</i>
<i>manjak</i>	<i>manjka</i>	<i>manjkovi</i>
<i>dojam</i>	<i>dojma</i>	<i>dojmovi</i>
<i>najam</i>	<i>najma</i>	<i>najmovi</i>
<i>pojam</i>	<i>pojma</i>	<i>pojmovi</i>
<i>vitez</i>	<i>viteza</i>	<i>vitezovi</i>

N.	posao	N.	dio	N.	udio
G.	posla	G.	dijela	G.	udjela
D.	poslu	D.	dijelu	D.	udjelu
A.	posao	A.	dio	A.	udio
L.	poslu	L.	dijelu	L.	udjelu
I.	poslom	I.	dijelom	I.	udjelom
N.	posl-ov-i	N.	dijel-ov-i	N.	udjeli
G.	posl-ov-a	G.	dijel-ov-a	G.	udjela
D.	posl-ov-ima	D.	dijel-ov-ima	D.	udjelima
A.	posl-ov-e	A.	dijel-ov-e	A.	udjele
L.	posl-ov-ima	L.	dijel-ov-ima	L.	udjelima
I.	posl-ov-ima	I.	dijel-ov-ima	I.	udjelima

- Manche Maskulina auf *-ao* und *-eo* erhalten ebenso im Pl. *-ov-*, z. B.:

N. Sg.	G. Sg.	N. Pl.	
đavao	đavla	đavlovi	‘Teufel’
kabao	kabla	kablovi	‘Eimer’
kotao	kotla	kotlovi	‘Kessel’
orao	orla	orlovi	‘Adler’
pakao	pakla	paklovi	‘Hölle’
pepeo	pepela	pepelovi	‘Asche’
smisao	smisla	smislovi	‘Sinn’
ugao	ugla	uglovi	‘Ecke’
veo	vela	velovi	‘Schleier’

aber:

N. Sg.	G. Sg.	N. Pl.	
anđeo	anđela	anđeli	‘Engel’
čavao	čavla	čavli	‘Nagel’

- Das Maskulinum *dio* wird nach demselben Muster wie *posao* dekliniert, *odio*, *udio*, *predio* u. a. erhalten im Pl. jedoch **keine Stammerweiterung**.

- Das Maskulinum *smisao* wird nach demselben Muster wie *posao* dekliniert, das Substantiv *misao* aber ist ein **Femininum** der *i*-Deklination (misao, misli, Pl. misli ...).

1.1.3 Maskulinum (Stammkürzung im Plural)

N.	građanin
G.	građanina
D.	građaninu
A.	građanina
L.	građaninu
I.	građaninom
<hr/>	
N.	građani
G.	građana
D.	građanima
A.	građane
L.	građanima
I.	građanima

- Nach diesem Muster werden dekliniert: *državljanin*, *otočanin*, *Holandanin*, *Islandanin*, *Norvežanin*, *Srbin*, *Švedanin*, *Turčin*, *Osječanin*, *Puljanin*, *Riječanin*, *Splićanin*, *Zagrepečanin* usw.

1.1.4 Maskulinum (sonstige)

N.	čovjek	N.	mjesec	N.	sat
G.	čovjeka	G.	mjeseca	G.	sata
D.	čovjeku	D.	mjesecu	D.	sat
A.	čovjeka	A.	mjesec	A.	sat
L.	čovjeku	L.	mjesecu	L.	sat
I.	čovjekom	I.	mjesecom	I.	satom
N.	ljudi	N.	mjeseci	N.	sati
G.	ljudi	G.	mjeseci	G.	sati
D.	ljudima	D.	mjesecima	D.	satima
A.	ljude	A.	mjesece	A.	sate
L.	ljudima	L.	mjesecima	L.	satima
I.	ljudima	I.	mjesecima	I.	satima

1.2 Femininum

N.	ova	naša	stara	loša	soba
G.	ove	naše	stare	loše	sobe
D.	ovoj	našoj	staroj	lošoj	sobi
A.	ovu	našu	staru	lošu	sobu
L.	ovoj	našoj	staroj	lošoj	sobi
I.	ovom	našom	starom	lošom	sobom
N.	ove	naše	stare	loše	sobe
G.	ovih	naših	starih	loših	soba
D.	ovim	našim	starim	lošim	sobama
A.	ove	naše	stare	loše	sobe
L.	ovim	našim	starim	lošim	sobama
I.	ovim	našim	starim	lošim	sobama

1.2.1 Femininum (konsonantisch)

N.	stvar	N.	radost	N.	misao
G.	stvari	G.	radosti	G.	misli
D.	stvari	D.	radosti	D.	misli
A.	stvar	A.	radost	A.	misao
L.	stvari	L.	radosti	L.	misli
I.	stvari/-rju	I.	radosti/-ošću	I.	misli/mišlju
N.	stvari	N.	radosti	N.	misli
G.	stvari	G.	radosti	G.	misli
D.	stvarima	D.	radostima	D.	mislima
A.	stvari	A.	radosti	A.	misli
L.	stvarima	L.	radostima	L.	mislima
I.	stvarima	I.	radostima	I.	mislima

- Konsonantisch werden auch dekliniert: *dob, riječ, glad, žed, ispovijed, zapovijed, bol, sol, jesen, večer, pamet, dobit, smrt, cijev, krv, laž*, Feminina auf -ć, Feminina auf -(o)st/-(e)st usw.

1.2.2 Femininum (Stammerweiterung)

N.	kći	N.	mati
G.	kćeri	G.	matere
D.	kćeri	D.	materi
A.	kćeri	A.	mater
L.	kćer	L.	materi
I.	kćeri/kćerju	I.	materom
N.	kćeri	N.	matere
G.	kćeri	G.	matera
D.	kćerima	D.	materama
A.	kćeri	A.	matere
L.	kćerima	L.	materama
I.	kćerima	I.	materama

1.3 Neutrum

N.	ovo	naše	staro	loše	selo
G.	ovog(a)	našeg(a)	starog(a)	lošeg(a)	sela
D.	ovom(u)	našem(u)	starom(u)	lošem(u)	selu
A.	ovo	naše	staro	loše	selo
L.	ovom(e)	našem(u)	starom(e)	lošem(e)	selu
I.	ovim	našim	starim	lošim	selom
N.	ova	naša	stara	loša	sela
G.	ovih	naših	starih	loših	sela
D.	ovim	našim	starim	lošim	selima
A.	ova	naša	stara	loša	sela
L.	ovim	našim	starim	lošim	selima
I.	ovim	našim	starim	lošim	selima

1.3.1 Neutrum (Stammerweiterung: -n-)

N.	ime	N.	vrijeme	N.	sjeme
G.	imena	G.	vremena	G.	sjemena
D.	imenu	D.	vremenu	D.	sjemenu
A.	ime	A.	vrijeme	A.	sjeme
L.	imenu	L.	vremenu	L.	sjemenu
I.	imenom	I.	vremenom	I.	sjemenom
N.	imena	N.	vremena	N.	sjemena
G.	imena	G.	vremena	G.	sjemena
D.	imenima	D.	vremenima	D.	sjemenima
A.	imena	A.	vremena	A.	sjemena
L.	imenima	L.	vremenima	L.	sjemenima
I.	imenima	I.	vremenima	I.	sjemenima

- Wie *ime* werden dekliniert: *breme*, *brem-e-na*; *pleme*, *pleme-n-a* usw.
- Wie *sjeme* werden dekliniert: *tjeme*, *tjeme-n-a*; *sljeme*, *sljeme-n-a* usw.

1.3.2 Neutrum (Stammerweiterung: *-t-*)

N.	jaje*	N.	drvo**	N.	drvo**
G.	jajeta	G.	drveta	G.	drva
D.	jajetu	D.	drvetu	D.	drvu
A.	jaje	A.	drvo	A.	drvo
L.	jajetu	L.	drvetu	L.	drvu
I.	jajetom	I.	drvetom	I.	drvom
N.	jaja	N.	drveta	N.	drva
G.	jaja	G.	drveta	G.	drva
D.	jajima	D.	drvetima	D.	drvima
A.	jaja	A.	drveta	A.	drva
L.	jajima	L.	drvetima	L.	drvima
I.	jajima	I.	drvetima	I.	drvima

* Das Substantiv *jaje* erhalten im Sg. die Stammerweiterung (*-t-*), im Pl. jedoch nicht.

** Das Substantiv *drvo* in der Bedeutung ‘**Baum**’ wird **mit der Stammerweiterung** (*-t-*) dekliniert (Kollektivum: *drvće*).

Das Substantiv *drvo* in der Bedeutung ‘**Holz**’ wird **ohne Stammerweiterung** dekliniert: *drvo, drva, drvu ...* Pl. *drva, drva, drvima ...* (Kollektivum: *drvlje*).

Sg.		Koll.	
N.	pače	N.	pačad
G.	pačeta	G.	pačadi
D.	pačetu	D.	pačadi
A.	pače	A.	pačad
L.	pačetu	L.	pačadi
I.	pačetom	I.	pačadi/pačađu

Der Singular der die Sammelnahmen/Kollektiva auf *-ad* bildenden Substantive erhalten die Stammerweiterung (*-t-*).

Nach diesem Muster werden auch dekliniert:

N. Sg.	G. Sg.	N. Koll.
dugme	dugmeta	dugmad
janje	janjeta	janjad
jare	jareta	jarad
lane	laneta	lanad
mače	mačeta	mačad
momče	momčeta	momčad
pile	pileta	pilad
siročē	siročeta	siročad
štene	šteneta	štenad
tele	teleta	telad
unuče	unučeta	unučad
ždrijebe	ždrebeta	ždrebad

1.3.3 Neutrum (Stammerweiterung: -v-)

N.	podne
G.	podneva
D.	podnevu
A.	podne
L.	podnevu
I.	podnevom
N.	podneva
G.	podneva
D.	podnevima
A.	podneva
L.	podnevima
I.	podnevima

- Nach diesem Muster werden dekliniert: *dopodne, prijepodne, popodne, poslijepodne*.

1.4 Pluraletantum

Das Genus der Pluraliatantum ist an ihrer Endung erkennbar: z. B., **f.:** *naočale, novine, hlače, škare*; **n.:** *vrata, kola* usw.

f. Pl.		n. Pl.	
N.	novine	N.	vrata
G.	novina	G.	vrata
D.	novinama	D.	vratima
A.	novine	A.	vrata
L.	novinama	L.	vratima
I.	novinama	I.	vratima

1.5 Relikt des Duales: *-ju/-u* im Genitiv Plural

1.5.1 *oko* und *uho*, *prst* und *nokat*

Die Neutra *oko* und *uho* werden im Pl. wie die Feminina der i-Dekl. dekliniert, wobei ein Relikt des Duals im Gen. Pl. mit der Endung *-ju* vorkommt.

Der Plural von *uho* kann auch nach dem Muster der *s*-Deklination dekliniert werden.

Sg.			Pl.		
N.	oko	oči	N.	uho	uši (ušesa)
G.	oka	oči ju	G.	uha	uš iju (ušesa)
D.	oku	očima	D.	uhu	ušima (ušesima)
A.	oko	oči	A.	uho	uši (ušesa)
L.	oku	očima	L.	uhu	ušima (ušesima)
I.	okom	očima	I.	uhom	ušima (ušesima)

Die Maskulina *prst* ‘Finger’ und *nokat* ‘Nagel’ werden folgendermaßen dekliniert:

Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
N. prst	prsti	N. nokat	nokti
G. prsta	prstiju/prsti	G. nokta	noktiju/nokti
D. prstu	prstima	D. noktu	noktima
A. prst	prste	A. nokat	nokte
L. prstu	prstima	L. noktu	noktima
I. prstom	prstima	I. noktom	noktima

1.5.2 *ruka* und *noga* sowie *kost*

Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
N. ruka	ruke	N. noga	noge
G. ruke	ruka/ruku	G. noge	noga/nogu
D. ruci	rukama	D. nozi	nogama
A. ruku	ruke	A. nogu	noge
L. ruci	rukama	L. nozi	nogama
I. rukom	rukama	I. nogom	nogama

Außerdem wird das Femininum *kost* ‘Knochen’ folgendermaßen dekliniert:

Sg.	Pl.
N. kost	kosti
G. kosti	kostiju/kosti
D. kosti	kostima
A. kosti	kosti
L. kosti	kostima
I. košču/kosti	kostima

1.5.3 *grudi*

Das Pluraliatantum *grudi* ‘Brust’ wird folgendermaßen dekliniert:

Pl. tant.	
N.	grudi
G.	grudiju/grudi
D.	grudima
A.	grudi
L.	grudima
I.	grudima

1.6 Kollektiva/Sammelnamen

Die Sammelnamen (Kollektiva) sind die Substantive, welche eine Menge gleicher Gegenstände als Einheit bezeichnen. Die Sammelnamen haben **keinen Plural** (Ausnahme: *momčad* in der Bedeutung ‘Mannschaft’).

Bildung: Stamm + *-je* (= n. Sg.) bzw. + *-ad* (= f. Sg.)

Sammelnamen auf *-je* (= Neutrum Sg.):

Die Sammelnamen auf *-je* werden wie die Neutra dekliniert.

cvijet	+ <i>-je</i> ($t + j \rightarrow \acute{c}$)	→	cvijeće	‘Blumen’
kamen	+ <i>-je</i> ($n + j \rightarrow nj$)	→	kamenje	‘Gestein’
grana	+ <i>-je</i> ($n + j \rightarrow nj$)	→	granje	‘Geäst’
list	+ <i>-je</i> ($st + j \rightarrow \acute{s}\acute{c}$)	→	lišće	‘Laub’
grm	+ <i>-je</i> ($m + j \rightarrow mlj$)	→	grmlje	‘Gebüsch’
grozd	+ <i>-je</i> ($zd + j \rightarrow \acute{z}\acute{d}$)	→	grožđe	‘Trauben’

N.	cvijeće
G.	cvijeća
D.	cvijeću
A.	cvijeće
L.	cvijeću
I.	cvijećem

Das Prädikat des Sammelnamens auf *-je* ist stets singular.

Bsp.: U vazú **je bilo** šareno cvijeće.

(šareno cvijeće = n. Sg.; **je bilo** = n. Sg.)

Sammelnamen auf *-ad* (= Femininum, *i*-Dekl. Sg.):

Die Sammelnamen auf *-ad* bezeichnen zumeist junge Menschen bzw. Tiere. Sie werden wie die Feminina der *i*-Dekl. dekliniert.

momče	+	-ad	→	momčad	‘Mannschaft’
siročé	+	-ad	→	siročad	‘Waisenkinder’
dugme	+	-ad	→	dugmad	‘Knöpfe’
unuče	+	-ad	→	unučad	‘Enkelkinder’
pile	+	-ad	→	pilad	‘Küken’
tele	+	-ad	→	telad	‘Kälber’

N.	unučad
G.	unučadi
D.	unučadi
A.	unučad
L.	unučadi
I.	unučadi/unučađu

Das Prädikat des Sammelnamens auf *-ad* ist singular:

Bsp.: Unučad **je vesela**.

(**je** = Sg., *vesela* = f. Sg.)

Vesela se unučad *igrála* u parku.

(*vesela* = f. Sg., *igrála* = f. Sg.)

Allein der Sammelname *momčad* in der Bedeutung ‘Mannschaft’ hat den Plural:

f.	Sg.	Pl.
N.	momčad	momčadi
G.	momčadi	momčadi
D.	momčadi	momčadima
A.	momčad	momčadi
L.	momčadi	momčadima
I.	momčadi/-đu	momčadima

1.7 Kollektivnamen: *djeca*, *braća* und *gospoda*

Die Kollektivnamen (Kollektiva) *djeca*, *braća* und *gospoda* (grammatikalisch f. Sg.) verlangen ein Prädikat im Plural (semantisch Pl.):

- Nomen (Adj.), Pronomen, Partizip → **f. Sg.** (grammatikalisch)
- Prädikat → **Pl.** (semantisch)

Bsp.: *Ova su dobra djeca bila u školi.*

(*ova dobra djeca, bila* = f. Sg.; **su** = Pl.)

In obliquen Kasus werden die Kollektiva wie Substantiv im f. Sg. auf *-a* dekliniert.

Bsp.: *Zahvaljujem ovoj dobroj gospodi.* (wie f. Dat. Sg.)

	Kollektivum	(n. Sg.)		Kollektivum	(m. Sg.)
N.	<i>djeca</i>	<i>dijete</i>	N.	<i>braća</i>	<i>brat</i>
G.	<i>djece</i>	<i>djeteta</i>	G.	<i>braće</i>	<i>brata</i>
D.	<i>djeci</i>	<i>djetetu</i>	D.	<i>braći</i>	<i>bratu</i>
A.	<i>djecu</i>	<i>dijete</i>	A.	<i>braću</i>	<i>brata</i>
L.	<i>djeci</i>	<i>djetetu</i>	L.	<i>braći</i>	<i>bratu</i>
I.	<i>djecom</i>	<i>djetetom</i>	I.	<i>braćom</i>	<i>bratom</i>
	Kollektivum	(m. Sg.)			
N.	<i>gospoda</i>	<i>gospodin</i>			
G.	<i>gospode</i>	<i>gospodina</i>			
D.	<i>gospodi</i>	<i>gospodinu</i>			
A.	<i>gospodu</i>	<i>gospodina</i>			
L.	<i>gospodi</i>	<i>gospodinu</i>			
I.	<i>gospodom</i>	<i>gospodinom</i>			

1.8 Deklination der Abkürzungen

Im Kroatischen werden die Abkürzungen i. d. R. dekliniert. Die Endungen werden nach einem Bindstrich gesetzt. Dekliniert werden die Abkürzungen auf:

- Konsonant → UN, UN-a; HŽ, HŽ-a (I. HŽ-em)
- Vokal -O → GMO, GMO-a
- Vokal -U → EU, EU-a (L. EU-u)
- Vokal -I ([-i]) → Wi-Fi ([vi-fi]), Wi-Fi-ja (I. Wi-Fi-jem); BBC ([bi-bi-si]), BBC-ja (I. BBC-jem)
- Vokal -I ([-aj]) → FBI, FBI-a (I. FBI-em)
- Vokal -E → HE, HE-a
- Vokal -A → INA, INA-e

N. UN	N. HŽ	N. Wi-fi	N. INA
G. UN-a	G. HŽ-a	G. Wi-fi-ja	G. INA-e
D. UN-u	D. HŽ-u	D. Wi-fi-ju	D. INA-i
A. UN	A. HŽ	A. Wi-fi	A. INA-u
L. UN-u	L. HŽ-u	L. Wi-fi-ju	L. INA-i
I. UN-om	I. HŽ-em	I. Wi-fi-jem	I. INA-om

Die Abkürzungen **RH** (Republika Hrvatska), **SRH** (Socialistička Republika Hrvatska), **NDH** (Nezavisna Država Hrvatska) und **BiH** (Bosna i Hercegovina) werden **nicht dekliniert**, sie sind jedoch Feminina.

Bsp.: **RH** je **ušla** u EU.

Außerdem sind **BDM** (Blažena Djevica Marija), **BMG** (Baltazar, Melkior, Gašpar), **INRI** (Iesus Nasarenus rex Iudaeorum) **undeklinabel**.

1.9 Komparation

Bildung: Positiv + Endung *-ši*, *-ji*, *-iji*.

Positiv + *-ši*: nur *lakši*, *ljepši* und *mekši*.

lak	→	lakši
lijep	→	ljepši
mek	→	mekši

Positiv + *-ji* (mit Jotierung):

- einsilbig (Vokal = lang): z. B.

jāk + *-ji* → **jači**

- zweisilbig auf *-ak*, *-ok*, *-an*, *ek*, *el*: z. B.

niz- <i>ak</i>	→	niz(- <i>ak</i>)	+ <i>-ji</i>	→	niži
krat- <i>ak</i>	→	krat(- <i>ak</i>)	+ <i>-ji</i>	→	krači
dal- <i>ek</i>	→	dal(- <i>ek</i>)	+ <i>-ji</i>	→	dalji
vis- <i>ok</i>	→	vis(- <i>ok</i>)	+ <i>-ji</i>	→	viši

Positiv + *-iji*:

- einsilbig (Vokal = kurz): z. B.

zdrāv	+ <i>-iji</i>	→	zdraviji
stār	+ <i>-iji</i>	→	stariji

- mehrsilbig: z. B.

intelligentan	+ <i>-iji</i>	→	intelligentniji
gladan	+ <i>-iji</i>	→	gladniji

Unregelmäßige Bildung:

dobar → **bolji**
zao → **gori**
veliki → **veći**
mali → **manji**

Limitation:

od + Gen.
nego + Nom.
nego + Infinitiv
nego + što + Nebensatz

1.9.1 Jotierung

Jotierung:							
d	+	j	→ đ	blijed	+	ji	→ bljeđi
t	+	j	→ ć	ljut	+	ji	→ ljući
k	+	j	→ č	jak	+	ji	→ jači
b/v/p/l	+	j	→ (_)lj	glup	+	ji	→ gluplji
n	+	j	→ nj	crn	+	ji	→ crnji
st	+	j	→ šć	čest	+	ji	→ češći
g/z/ž	+	j	→ ž	brz	+	ji	→ brži
s/h	+	j	→ š	tih	+	ji	→ tiši

dub- <i>ok</i>	→	dub	+	ji	→	dublji
vis- <i>ok</i>	→	vis	+	ji	→	viši
niz- <i>ak</i>	→	niz	+	ji	→	niži

2 Promonen

2.1 Personalpronomen

N.	ja		N.	mi	
G.	mene	me	G.	nas	nas
D.	meni	mi	D.	nama	nam
A.	mene	me	A.	nas	nas
L.	meni		L.	nama	
I.	mnome (s mnom)		I.	nama	
N.	ti		N.	vi Vi	
G.	tebe	te	G.	vas	vas
D.	tebi	ti	D.	vama	vam
A.	tebe	te	A.	vas	vas
L.	tebi		L.	vama	
I.	tobom		I.	vama	
N.	on		N.	oni	
G.	njega	ga	G.	njih	ih
D.	njemu	mu	D.	njima	im
A.	njega	ga	A.	njih	ih
L.	njemu		L.	njima	
I.	njime (s njim)		I.	njima	
N.	ona		N.	one	
G.	nje	je	G.	njih	ih
D.	njoj	joj	D.	njima	im
A.	nju	je/ju	A.	njih	ih
L.	njoj		L.	njima	
I.	njome (s njom)		I.	njima	
N.	on ono		N.	ona	
G.	njega	ga	G.	njih	ih
D.	njemu	mu	D.	njima	im
A.	njega	ga	A.	njih	ih
L.	njemu		L.	njima	
I.	njime (s njim)		I.	njima	

2.2 Possesivpronomen

m.	f.	n.
N. moj	moja	moje
G. mojeg(a)/mog(a)	moje	mojeg(a)/mog(a)
D. mojem(u)/mom(e)	mojoj	mojem(u)/mom(e)
A. moj mojeg(a)/mog(a)	moju	moje
L. mojem(u)/mom(e)	mojoj	mojem(u)/mom(e)
I. mojim	mojom	mojim
N. moji	moje	moja
G. mojih	mojih	mojih
D. mojim(a)	mojim(a)	mojim(a)
A. moje	moje	moja
L. mojim(a)	mojim(a)	mojim(a)
I. mojim(a)	mojim(a)	mojim(a)
m.	f.	n.
N. tvoj	tvoja	tvoje
G. tvojeg(a)/tvog(a)	tvoje	tvojeg(a)/tvog(a)
D. tvojem(u)/tvom(e)	tvojoj	tvojem(u)/tvom(e)
A. tvoj tvojeg(a)/tvog(a)	tvoju	tvoje
L. tvojem(u)/tvom(e)	tvojoj	tvojem(u)/tvom(e)
I. tvojim	tvojom	tvojim
N. tvoji	tvoje	tvoja
G. tvojih	tvojih	tvojih
D. tvojim(a)	tvojim(a)	tvojim(a)
A. tvoje	tvoje	tvoja
L. tvojim(a)	tvojim(a)	tvojim(a)
I. tvojim(a)	tvojim(a)	tvojim(a)

- Die Possesivpronomina *moj*, *tvoj*, *naš*, *vaš* und das reflexive Possesivpronomen *svoj* werden **adjektivisch** dekliniert.

	m.	f.	n.
N.	njegov	njegova	njegovo
G.	njegova	njegove	njegova
D.	njegovu	njegovoj	njegovu
A.	njegov njegova	njegovu	njegovo
L.	njegovu	njegovoj	njegovu
I.	njegovim	njegovom	njegovim
N.	njegovi	njegove	njegova
G.	njegovih	njegovih	njegovih
D.	njegovim(a)	njegovim(a)	njegovim(a)
A.	njegove	njegove	njegova
L.	njegovim(a)	njegovim(a)	njegovim(a)
I.	njegovim(a)	njegovim(a)	njegovim(a)
	m.	f.	n.
N.	njezin	njezina	njezino
G.	njezina	njezine	njezina
D.	njezinu	njezinoj	njezinu
A.	njezin njezina	njezinu	njezino
L.	njezinu	njezinoj	njezinu
I.	njezinim	njezinom	njezinim
N.	njezini	njezine	njezina
G.	njezinih	njezinih	njezinih
D.	njezinim(a)	njezinim(a)	njezinim(a)
A.	njezine	njezine	njezina
L.	njezinim(a)	njezinim(a)	njezinim(a)
I.	njezinim(a)	njezinim(a)	njezinim(a)

- Die Possesivpronomina *njegov* und *njezin* werden im Sg. m./n. **substantivisch** (*aber*: Instr. Sg. m./n.: -im) dekliniert.
- Die Possesivadjektive (-ov/-ev, -in) können auch nach diesem Muster dekliniert werden.

	m.	f.	n.
N.	naš	naša	naše
G.	našeg(a)	naše	našeg(a)
D.	našem(u)	našoj	našem(u)
A.	naš našeg(a)	našu	naše
L.	našem(u)	našoj	našem(u)
I.	našim	našom	našim
N.	naši	naše	naša
G.	naših	naših	naših
D.	našim(a)	našim(a)	našim(a)
A.	naše	naše	naša
L.	našim(a)	našim(a)	našim(a)
I.	našim(a)	našim(a)	našim(a)
	m.	f.	n.
N.	vaš	vaša	vaše
G.	vašeg(a)	vaše	vašeg(a)
D.	vašem(u)	vašoj	vašem(u)
A.	vaš vašeg(a)	vašu	vaše
L.	vašem(u)	vašoj	vašem(u)
I.	vašim	vašom	vašim
N.	vaši	vaše	vaša
G.	vaših	vaših	vaših
D.	vašim(a)	vašim(a)	vašim(a)
A.	vaše	vaše	vaša
L.	vašim(a)	vašim(a)	vašim(a)
I.	vašim(a)	vašim(a)	vašim(a)

- Die Possesivpronomina *naš* und *vaš* werden **adjektivisch** dekliniert.

	m.	f.	n.
N.	njihov	njihova	njihovo
G.	njihova	njihove	njihova
D.	njihovu	njihovoj	njihovu
A.	njihov njihova	njihovu	njihovo
L.	njihovu	njihovoj	njihovu
I.	njihovim	njihovom	njihovim
N.	njihovi	njihove	njihova
G.	njihovih	njihovih	njihovih
D.	njihovim(a)	njihovim(a)	njihovim(a)
A.	njihove	njihove	njihova
L.	njihovim(a)	njihovim(a)	njihovim(a)
I.	njihovim(a)	njihovim(a)	njihovim(a)

- Das Possesivpronomen *njihov* werden im Sg. m./n. **substantivisch** (aber Instr. Sg. m./n.: -im) dekliniert.

2.3 Reflexives Possesivpronomen

	m.	f.	n.
N.	(svoj)	(svoja)	(svoje)
G.	svojeg(a)/svog(a)	svoje	svojeg(a)/svog(a)
D.	svojem(u)/svom(e)	svojoj	svojem(u)/svom(e)
A.	svoj svojeg(a)/svog(a)	svoju	svoje
L.	svojem(u)/svom(e)	svojoj	svojem(u)/svom(e)
I.	svojim	svojom	svojim
N.	(svoji)	(svoje)	(svoja)
G.	svojih	svojih	svojih
D.	svojim(a)	svojim(a)	svojim(a)
A.	svoje	svoje	svoja
L.	svojim(a)	svojim(a)	svojim(a)
I.	svojim(a)	svojim(a)	svojim(a)

2.4 Reflexivpronomen

N.	—
G.	sebe se
D.	sebi si
A.	sebe se
L.	sebi
I.	sobom

2.5 Relativpronomen

2.5.1 *koji, koja, koje*

	m.	f.	n.
N.	koji	koja	koje
G.	kojeg(a)	koje	kojeg(a)
D.	kojem(u)	kojoj	kojem(u)
A.	koji kojeg(a)	koju	koje
L.	kojem(u)	kojoj	kojem(u)
I.	kojim	kojom	kojim
N.	koji	koje	koja
G.	kojih	kojih	kojih
D.	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)
A.	koje	koje	koja
L.	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)
I.	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)

2.5.2 *čiji, čija, čije*

	m.	f.	n.
N.	čiji	čija	čije
G.	čijeg(a)	čije	čijeg(a)
D.	čijem(u)	čijoj	čijem(u)
A.	čiji čijeg(a)	čiju	čije
L.	čijem(u)	čijoj	čijem(u)
I.	čijim	čijom	čijim
N.	čiji	čije	čija
G.	čijih	čijih	čijih
D.	čijim(a)	čijim(a)	čijim(a)
A.	čije	čije	čija
L.	čijim(a)	čijim(a)	čijim(a)
I.	čijim(a)	čijim(a)	čijim(a)

2.6 Demonstrativpronomeni

	m.	f.	n.
N.	taj	ta	to
G.	tog(a)	te	tog(a)
D.	tom(u)	toj	tom(u)
A.	taj tog(a)	tu	to
L.	tom(e)	toj	tom(e)
I.	tim(e)	tom	tim(e)
N.	ti	te	ta
G.	tih	tih	tih
D.	tim(a)	tim(a)	tim(a)
A.	te	te	ta
L.	tim(a)	tim(a)	tim(a)
I.	tim(a)	tim(a)	tim(a)

2.7 Interrogativpronomen: *tko* und *što*

N.	tko	što
G.	kog(a)	čeg(a)
D.	kom(u)	čemu
A.	kog(a)	što
L.	kom(e)	čem(u)
I.	kim(e)	čim(e)

2.8 Indefinit- und Negativpronomen

ne-	netko	‘jemand’	ne-	nešto	‘etwas’
i-	itko	‘irgendjemand’	i-	išta	‘irgendetwas’
sva-	svatko	‘jeder’	sva-	svašta	‘alles’
ni-	nitko	‘niemand’	ni-	ništa	‘nichts’
N.	itko	—	N.	išta	—
G.	ikoga	i od koga	G.	ičega	i od čega
D.	ikomu	i ka komu	D.	ičemu	i k čemu
A.	ikoga	i za koga	A.	išta	i za što
L.	(ikomu)	i o kome	L.	(ičemu)	i o čemu
I.	ikim	i s kim	I.	ičim	i s čim

3 Numerale

3.1 Kardinalzahl

Die Kardinalzahlen werden verwendet, um die genaue Anzahl einer Gruppe von Personen, Dingen oder Begriffen zu bezeichnen.

- Nur die Zahl *jedan*, *-a*, *-o* wird in allen Kasus und Genera adjektivisch dekliniert.
- Die Zahl *dva*, *-ije*, *-a* hat ein zweiendiges, duales Deklinationsmuster (m./n.: *dva*, f.: *dvije*).
- Ab der Zahl *tri* werden die Zahlen in allen Genera gleichförmig dekliniert.

	m.	f.	n.
N.	jedan	jedna	jedno
G.	jednog(a)	jedne	jednog(a)
D.	jednom(u)	jednoj	jednom(u)
A.	jedan jednog(a)	jednu	jedno
L.	jednom(e)	jednoj	jednom(e)
I.	jednim	jednom	jednim
N.	jedni	jedne	jedna
G.	jednih	jednih	jednih
D.	jednim(a)	jednim(a)	jednim(a)
A.	jedne	jedne	jedna
L.	jednim(a)	jednim(a)	jednim(a)
I.	jednim(a)	jednim(a)	jednim(a)
	m.	f.	n.
N.	dva	dvije	dva
G.	dvaju	dviju	dvaju
D.	dvama	dvjema	dvama
A.	dva	dvije	dva
L.	dvama	dvjema	dvama
I.	dvama	dvjema	dvama

	m./f./n.		m./f./n.
N.	tri	N.	četiri
G.	triju	G.	četiriju
D.	trima	D.	četirima
A.	tri	A.	četiri
L.	trima	L.	četirima
I.	trima	I.	četirima

1.	Imam <i>jednu</i>	jabuku.	→ wie Adjektiv
2.	Imam <i>dvije</i>	jabuke.	→ Gen. Sg.
3.	Imam <i>tri</i>	jabuke.	→ Gen. Sg.
4.	Imam <i>četiri</i>	jabuke.	→ Gen. Sg.
5.	Imam <i>pet</i>	jabuka.	→ Gen. Pl.

1.	<i>Jedan</i>	je	novi student	bio	na ispitu.
2.	<i>Dva</i>	su	nova studenta	bila	na ispitu.
3.	<i>Tri</i>	su	nova studenta	bila	na ispitu.
4.	<i>Četiri</i>	su	nova studenta	bila	na ispitu.
5.	<i>Pet</i>	je	novih studenata	bilo	na ispitu.

Bsp.: Bojim se *dvaju* novih studenata. *oder*
 Bojim se *dva* nova studenta.
 Bojim se *dviju* novih studentica.
 Zahvaljujem *dvama* novim studentima.
 Zahvaljujem *dvjema* novim studenticama.
 Vidio sam *dva* nova studenta.
 Vidio sam *dvije* nove studentice.
 Pio sam kavu s *dvama* novim studentima. *oder*
 Pio sam kavu s *dva* nova studenta.
 Pio sam kavu s *dvjema* novim studenticama. *oder*
 Pio sam kavu s *dvije* nove studentice.

3.2 Kollektivzahl: *oboje, dvoje, ..., petero, ...*

Die Kollektivzahlen werden verwendet, um die Anzahl der Person zu bezeichnen:

- in einer **gemischten Gruppe**:
z. B. *dvoje mališana, osmero studenata*.
- in einer **Gruppe (Kollektivum) von jungen Lebewesen**:
z. B. *petero djece* (koll. Gen.), *desetero janjadi* (koll. Gen.).

N.	dvoje	N.	četvero	N.	petero
G.	dvoga	G.	čtvorga	G.	petorga
D.	dvoma	D.	čtvorma	D.	petorma
A.	dvoje	A.	četvero	A.	petero
L.	dvoma	L.	čtvorma	L.	petorma
I.	dvoma	I.	čtvorma	I.	petorma

2.	<i>Dvoje</i>	je	novih studenata	došlo.
3.	<i>Troje</i>	je	novih studenata	došlo.
4.	<i>Četvero</i>	je	novih studenata	došlo.
5.	<i>Petero</i>	je	novih studenata	došlo.

Bsp.: Bojim se *dvoje novih studenata*. (*dvoje*: verkalkter Akk.)

Zahvaljujem *dvoma novih studenata*. *oder*

Zahvaljujem *dvoje novih studenata*. (*dvoje*: verkalkter Akk.)

Vidio sam *dvoje novih studenata*.

Pio sam kavu s *dvoma novih studenata*. *oder*

Pio sam kavu s *dvoje novih studenata*. (*dvoje*: verkalkt. Akk.)

Bsp.: Nas dvoje smo došli (PPA: m. Pl.).

Vas dvoje ste umorni (Adj.: m. Pl.).

Njih dvoje su došli. (Verb + PPA: m. Pl.) *oder*

Njih dvoje je došlo. (Verb + PPA: n. Sg.)

3.2.1 Kollektivzahladjektiv: *dvoja, ... petora, ...*

Heute wird das Zahladjektiv fast nur in der **femininen** und **neutralen** Form des **Pluraliatantum**s verwendet: z. B. *dvoje hlače* (f. Pl. tant.); *dvoja stara kola, dvoja nova vrata* (n. Pl. tant.).

	Pl. tant. f.	Pl. tant. n.
N.	dvoje	dvoja
G.	dvojih	dvojih
D.	dvojim	dvojim
A.	dvoje	dvoja
L.	dvojim	dvojim
I.	dvojim	dvojim

3.3 Kollektivzahlsubstantiv: *dvojica, -e, ... petorica, -e, ...*

Kollektivzahlsubstantiv *dvojica, ...* werden verwendet, um die genaue Anzahl der männlichen Personen zu bezeichnen.

N.	dvojica	N.	petorica
G.	dvojice	G.	petorice
D.	dvojici	D.	petorici
A.	dvojicu	A.	petoricu
L.	dvojici	L.	petorici
I.	dvojicom	I.	petoricom

dvojica/obojica/petorica/... + **Gen. Pl.** (z. B.: **studentata**)

2.	<i>Dvojica</i>	su	novih	studentata	došla.
3.	<i>Trojca</i>	su	novih	studentata	došla.
4.	<i>Četvorica</i>	su	novih	studentata	došla.
5.	<i>Petorica</i>	su	novih	studentata	došla.

- Bsp.: Bojim se dvojice **novih studenata**.
 Zahvaljujem dvojici **novih studenata**.
 Vidio sam dvojicu **novih studenata**.
 Pio sam kavu s dvojjicom **novih studenata**.
- Bsp.: Nas dvojica smo došli (PPA: m. Pl.).
 Vas dvojica ste umorni (Adj: m. Pl.).
 Njih dvojica išli su u kino (PPA: m. Pl.). *oder*
 Njih dvojica išla su u kino (PPA: n. Pl.).

3.4 Ordinalzahl

Die Ordinalzahlen werden adjektivisch dekliniert. Der Kasus der Ordinalzahlen wird folgendermaßen bestimmt:

1. auf die Frage *koji, koja, koje?* → **Nominativ**

Bsp.: *Koji* je danas datum?

- Danas je **šesti deseti** tisuću devetsto devedeset (i) pete* (godine) = 6. 10. 1995.

* Die letzte Zahl der Jahreszahl steht im Genitiv.

2. auf die Frage *kada?* → **Genitiv**

Bsp.: *Kada* si rođen?

- Rođen sam **šestog desetog/listopada** tisuću devetsto devedeset (i) pete (godine) = 6. 10. 1995.

Bsp.: *Kada* imaš rođendan?

- Rođendan imam **šestog listopada** = 6. Oktober.

3. Steht das Interrogativpronomen in der Frage in einem Kasus, muss die Ordinalzahl in der Antwort auch in demselben Kasus stehen:

Bsp.: Na *kojoj* je to strani? (Lok.)

- To je na **petoj** strani. (Lok.)

4 Verb

4.1 Präsens

- **I. Klasse (i-Klasse): 3. Ps. = -i/-e:** z. B. *učiti*.
i-Klasse: Infinitiv auf *-ati*, *-jeti* oder *-iti*.

	Sg.	Pl.
1.	učim	učimo
2.	učiš	učite
3.	učí	uče

-ati (-im; -an*): držati (držim), trčati (trčim), bojati se (bojim), režati (režim), bježati (bježim), zviždati (zviždim), zaspati (zaspim), stajati (stojim) u. a.

-jeti (-im; -'en*): boljeti (boli), ogladnjati (ogladnim), gorjeti (gorim), letjeti (letim), šutjeti (šutim), željeti (želim), ostarjeti (ostarim), živjeti (živim), vrtjeti (vrtim), štedjeti (štedim), šutjeti (šutim) vidjeti (vidim) u. a.

-iti (-im; -'en*): voziti (vozim), moliti (molim), koristiti (koristim), baciti (bacim), kupiti (kupim), loviti (lovim), platiti (platim), predstaviti (predstavim), vratiti (vratim), nuditi (nudim), provjeriti (provjerim), učiti (učim), nastaviti (nastavim) u. a.

* Das Passiv wird allein aus den transitiven Verben gebildet.

- **II. Klasse (a-Klasse): 3. Ps. = -a/-aju:** z. B. *pričati*
a-Klasse: Infinitiv auf *-ati*.

	Sg.	Pl.
1.	pričam	pričamo
2.	pričaš	pričate
3.	priča	pričaju

-ati (-am; -an*): čekati (čekam), čitati (čitam), gledati (gledam), imati (imam), kuhati (kuham), nemati (nemam),

pitati (pitam), pjevati (pjevam), plivati (plivam), pričati (pričam), spavati (spavam), slušati (slušam), svirati (sviram), telefonirati (telefoniram), razgovarati (razgovaram), spremati (spremam), odgajati (odgajam), trenirati (treniram), skijati (skijam), ručati (ručam), vježbati (vježbam), nagovarati (nagovaram) u. a.

* Das Passiv wird allein aus den transitiven Verben gebildet.

• **III. Klasse (e-/je-Klasse): 3. Ps. = -e/-u:** z. B. *čuti*

e-Klasse: Infinitiv auf -(^o)*ati*, *-iti*, *-uti*, *-nuti*, *-eti*, *-ijeti*, *-jeti*, *-sti* und *-ći*.

je-Klasse: Infinitiv auf *-evati*, *-ivati*, *-ovati* und *-avati*.

	Sg.	Pl.
1.	čujem	čujemo
2.	čuješ	čujete
3.	čuje	čuju

-(^o)**ati** (**-(j)em**; *-an**): kašljati (kašljem), penjati se (penjem), brijati se (brijem), ustajati (ustajem), trajati (trajem), brati (berem), prati (perem), zvati (zovem), pisati (pišem), micati (mičem), plakati (plačem), šaptati (šapćem), brisati (brišem), puhati (pušem), kazati (kažem), lagati (lažem) u. a.

-iti (**-ijem**; *-iven**): dobiti (dobijem), kriti (krijem), umiti (umijem), šiti (šijem) u. a.

-iti (**-ijem**; *-ijen/-it**): odbiti (odbijem), popiti (popijem), ubiti (ubijem), piti (pijem) u. a.

-uti (**-jem**; *-ven**): čuti (čujem)

-nuti (**-nem**; *-nut**): dignuti (dignem), krenuti (krenem), viknuti (viknem), brinuti se (brinem), maknuti (maknem), gurnuti (gurnem), tonuti (tonem), puknuti (puknem), buknuti (buknem) u. a.

-eti (**-mem**; *-et**): uzeti (uzmem)

-eti (**-nem**; *-et**): početi (počnem)

- ijeti (-esem; -esen*):** donijeti (donesem), iznijeti (iznesem),
odnijeti (odnesem); ponijeti (ponesem) u. a.
- jeti (-ijem):** razumjeti (razumijem), smjeti (smijem); umjeti
(umijem) u. a.
- sti (-dnem):** sjesti (sjednem)
- sti (-dem; -den*):** dovesti (dovedem)**, jesti (jedem), krasti
(kradem), odvesti (odvedem)**, bosti (bodem) u. a.
- sti (-tem; -ten*):** plesti (pletem)
- sti (-zem; -zen*):** dovesti (dovezem)**, odvesti (odvezem)**
vesti (vezem)
- ći (-čem; -čen*):** reći (rečem), tući (tučem), peći (pečem),
vući (vučem), obući (obučem), svući (svučem) u. a.
- ći (-đem; -đen*):** doći (dođem), izaći (izađem), naći (na-
đem), otići (otidem), prići (pridem), prijeći (prijedem)
u. a., *aber:* ići (idem)
- ći (-gnem; -gnut*):** pomoći (pomognem), leći (legnem), dići
(dignem), stići (stignem) u. a.
- ivati (-ujem; -ivan*):** istraživati (istražujem), naređivati (na-
ređujem), očekivati (ičekujem), osuđivati (osudujem), po-
kazivati (pokazujem) u. a.
- evati (-ujem):** kraljevati (kraljujem), prijateljevati (prijate-
ljujem) u. a.
- ovati (-ujem; -ovan*):** trgovati (trgujem), osnovati (osnu-
jem), sudjelovati (sudjelujem), kupovati (kupujem), ra-
dovati (radujem), vjerovati (vjerujem), napredovati (na-
predujem), razlikovati (razlikujem), stanovati (stanujem),
ljetovati (ljetujem) u. a.
- avati (-ajem; -avan*):** davati (dajem)

* Das Passiv wird allein aus den transitiven Verben gebildet.

** dovesti (dovedem) ‘hinführen’ – dovesti (dovezem) ‘herbei-
fahren’; odvesti (odvedem) ‘wegführen’ – odvesti (odvezem)
‘wegfahren’

- Sonstige: Konjugationsmuster: *moći* und *htjeti*

		Sg.	Pl.			
	1.	mogu	možemo			
	2.	možeš	možete			
	3.	može	mogu			

		Sg.	Pl.	enkl.	Sg.	Pl.
	1.	hoću	hoćemo	1.	ću	ćemo
	2.	hoćeš	hoćete	2.	ćeš	ćete
	3.	hoće	hoće	3.	će	će

4.2 Perfekt

Bildung: Kurzform des Verbs *biti* = **sam, si, je, ...** + **PPA**.

Bsp.: Ja *sam kuhao*. Jesi il kuhao?
Nisam se umio. Jesi li se umio?

Das Hilfsverb 3. Ps. Sg. *je*: fällt weg, wenn das Reflexivum im Satz vorkommt.

Bsp.: On se umio.
On se nije umio.
Kad se umio?

4.3 Plusquamperfekt

Bildung: Perfekt von *biti* = **sam bio/bila, si bio/-la/-lo, ...** + **PPA**.

Bsp.: Ja *sam bio kuhao*.

4.4 Imperfekt

Bildung: Infinitivstamm oder Präsensstamm der **impf. Verben** (+ *-a/-ija/-ja-*) + *-h, -še, -še, -smo, -ste, -hu*.

	pjevati	piti	živjeti	ići	biti
1.	pjevah	pijah	življah	iđah	bijah
2.	pjevaše	pijaše	življaše	iđaše	bijaše
3.	pjevaše	pijaše	življaše	iđaše	bijaše
1.	pjevasmo	pijasmo	življasmó	iđasmó	bijasmo
2.	pjevaste	pijaste	življaste	iđaste	bijaste
3.	pjevahu	pijahu	življahu	iđahu	bijahu

4.5 Aorist

Bildung: Infinitivstamm der **pf. Verben** +

- vokal. Stammauslaut → -h, -ø, -ø, -smo, -ste, -še.
- konsonant. Stammauslaut → -oh, -e, -e, -osmo, -oste, -oše.

	reći	popiti	pomisлити	doći	biti
1.	rekoh	popih	pomislih	dodođoh	bih
2.	reče	popi	pomisli	dodođe	bi
3.	reče	popi	pomisli	dodođe	bi
1.	rekosmo	popismo	pomislismo	dodođosmo	bismo
2.	rekoste	popiste	pomisliste	dodođoste	biste
3.	rekoše	popiše	pomisliše	dodođoše	biše

4.6 Futur I

Bildung: enklitische Form von *htjeti* = **ću, ćeš, će, ...** + **Infinitiv**.

1.	ja	ću	raditi
2.	ti	ćeš	raditi
3.	on/-a/-o	će	raditi
1.	mi	ćemo	raditi
2.	vi	ćete	raditi
3.	oni/-e/-a	će	raditi

4.7 Futur II

Bildung: pf. Präsensform von *biti* = **budem, budeš, bude, ... + PPA.**

Das Futur II wird hauptsächlich in temporalen Nebensätzen (eingeleitet mit der Einleitung v. *ako* ‘falls’, *kada* ‘wenn’ (Vorzeitigkeit) bzw. *dok* ‘während’(Gleichzeitigkeit)) verwendet, wobei das Futur I im Hauptsatz steht.

1.	ja	budem	radio/-la/-lo
2.	ti	budeš	radio/-la/-lo
3.	on/-a/-o	bude	radio/-la/-lo
1.	mi	budemo	radili/-le/-lo
2.	vi	budete	radili/-le/-lo
3.	oni/-e/-a	budu	radili/-le/-lo

4.8 Konditional I

Der Konditional I / Potential drückt einen Wunsch oder eine Möglichkeit aus (Möglichkeitsform).

Bildung: Aoristform von *biti* = **bih, bi, bi, ... + PPA.**

1.	ja	bih	rekao/-la/-lo
2.	ti	bi	rekao/-la/-lo
3.	on/-a/-o	bi	rekao/-la/-lo
1.	mi	bismo	rekli/-le/-la
2.	vi/Vi	biste	rekli/-le/-la
3.	oni/-e/-a	bi	rekli/-le/-la

4.9 Konditional II

Bildung: Aoristform von *biti* (= **bih, bi, bi, ...**) + PPA
v. *biti* (= **bio, -a, -o, ...**) + PPA.

1.	ja	bih	bio/-la/-lo	rekao/-la/-lo
2.	ti	bi	bio/-la/-lo	rekao/-la/-lo
3.	on/-a/-o	bi	bio/-la/-lo	rekao/-la/-lo
1.	mi	bismo	bili/-le/-la	rekli/-le/-la
2.	vi/Vi	biste	bili/-le/-la	rekli/-le/-la
3.	oni/-e/-a	bi	bili/-le/-la	rekli/-le/-la

4.10 Imperativ

Bildung: Präsensstamm + *-i* / *-j*

- Präsensstamm auf -C → + *-i*
- Präsensstamm auf -V → + *-j*

Drei Formen sind in der Imperativ belegt:

	Sg.	Pl.
1.	∅	jed- <i>i-mo</i>
2.	jed- <i>i</i>	jed- <i>i-te</i>
3.	*	*

* 3. Ps. Sg./Pl.: semantische Befehlsform mit **neka** + **finite Form v. Präsens** belegt: *Neka ide kući.* (3. Ps. Sg.); *Neka idu kući.* (3. Ps. Pl.).

Verneinung: **ne** + **Imperativ** (ipf.) oder **nemoj(te)** + **Infinitiv** (ipf. u. pf.)

4.11 Verbalaspekte und Adverbialpartizipien

ipf.	pf.	AP Präs.	AP Prät.
učiti	naučiti	učeći	naučivši
pisati	napisati	pišući	napisavši
čitati	pročitati	čitajući	pročitavši
jesti	pojesti	jedući	pojevši
piti	popiti	pijući	popivši
kuhati	skuhati	kuhajući	skuhavši
moliti	zamoliti	moleći	zamolivši
pomagati	pomoći	pomažući	pomogavši
spremati	spremiti	spremajući	sprezivši
govoriti	reći/kazati	govoreći	rekavši/kazavši
ići	–	idući	–
dolaziti	doći	dolazeći	došavši
ulaziti	ući	ulazeći	ušavši
izlaziti	izaći	izlazeći	izašavši

5 Präposition

Präposition	Bedeutung	Rektion
bez	ohne	G.
blizu	nahe	G.
do	bis	G.
duž	entlang	G.
glede	hinsichtlich	G.
ispod	unter	G.
ispred	vor	G.
iz	aus	G.
iza	hinter	G.
između	zwischen	G.
iznad	über	G.
izuzev	ausgenommen	G.
(iz)van	außerhalb von	G.
k(a)	zu	D.
kod	bei	G.
kraj	neben	G.
krajem	gegen Ende	G.
kroz	durch	A.
među	zwischen, unter	A. I.
mimo	an ... vorbei, (ent)gegen	G. A.
na	auf	A. L.
nad	über	A. I.
nadomak	bei, nahean	D.
nakon	nach	G.
nasred	inmitten, mitten in	G.
nasuprot	gegenüber von	D.
niz	entlang, hinunter	A.
o	an, über	A. L.
od	von	G.
oko	um ... herum	G.

osim	außer	G.
po	gemäß, nach, umher	A. L.
pod	unter	A. I.
(po)kraj	neben	G.
pomoću	mittels, per	G.
(po)niže	unterhalb von	G.
poput	wie, ähnlich wie	G.
pored	neben	G.
poslije	(später) nach	G.
posred	inmitten, mitten in	G.
potkraj	gegen Ende	G.
(po)više	oberhalb von	G.
povodom	anlässlich	G.
pred	vor (räumlich)	A. I.
preko	über	G.
preko puta	gegenüber von	G.
prema	gegenüber, gemäß, nach, zufolge	L.
pri	bei	L.
prije	vor (zeitlich)	G.
protiv	gegen	G.
put	in Richtung	G.
putem	durch (mittels), per	G.
radi	wegen, um ... willen	G.
s(a)	mit, von herab	G. I.
tijekom	während	G.
u	in, nach	A. L.
(u)mjesto	statt	G.
unatoč	trotz	D.
u(s)prkos	trotz	D.
uoči	unmittelbar vor	G.
uslijed	infolge (von)	G.
usred	inmittel (von)	G.
uz	neben, an, (nahe) bei	A.

za	für, hinter	A. I.
za	während, zur Zeit (= za vrijeme)	G.

6 Syntax

6.1 Wortstellung im Satz in Verbindung mit den Enklitika

0. Stelle	1. Stelle	2. Stelle (Enklitika: 1. 2. 3. 4. 5.)	3. Stelle
-----------	-----------	---------------------------------------	-----------

6.1.1 Wortstellung vor den Enklitika (0. und 1. Stelle)

Vor den Enklitika kommen vor:

- die Konjunktionen o. ä. der 0. Stelle, 0. bzw. 1. Stelle, 1. Stelle *und/oder*
- (evtl. das Syntagma bzw. Wort bis zum ersten betonten Wort *und/oder*)
- das erste betonte Wort im Satz an der 1. Stelle.

0. Stelle	0. bzw. 1. Stelle	1. Stelle
i	te	ili
ni	niti	(jer)*
a	pa	samo
no	ali	jedino
dakle	zato	a kamoli
naprotiv	stoga	Subjunktion wie:
međutim	nego	da; što
štoviše	već	... da
... i što
... ni	...	ako; tko; kad
...	...	kako; koliko
...	...	iako; čim
...	...	otkad
...	...	Relativpronomen
...	...	Interrogativpronomen
...	...	Adverbialepartizip
...	...	1. betontes Wort

* Die Konjunktion *jer* kann am Satzanfang nicht stehen.

6.1.2 Reihenfolge der Enklitika (2. Stelle)

1. **interrogative** enklitische Partikel *li* →
2. **verbale** Enklitika (außer **3. Ps. Sg. v.** *biti = je*) →
3. **pronominale** Enklitika (Dat. → Gen. → Akk.) →
4. **3. Ps. Sg. v.** *biti = je* →
5. **reflexive** enklitische Partikel *se*.

2. Stelle = Enklitika						
1.	2.	3.			4.	5.
inter- rog.	verbal**	Dat.	Gen.	Akk.	3. Sg. <i>biti</i> = <i>je</i>	reflexiv
li	sam	mi	me	me		se
	si	ti	te	te		
	—	mu joj si	ga je	ga je ju	je*	
	smo	nam	nas	nas		
	ste	vam	vas	vas		
	su	im	ih	ih		

(Tabelle nach M. Korom (vgl. Udier 2017: 14))

* Bei **3. Ps. Sg.** im Perfekt mit einem Reflexivum → *je* fällt weg.

** Die konditionalsatzbildenden Aoristformen von *biti* (***bih***, ***bi***, ***bi***, ***bismo***, ***biste***, ***bi***) sind verbale Enklitika, welche in einem affirmativen Konditionalsatz an diese Stelle gesetzt werden, welche aber in einem Interrogativen Konditionalsatz nicht an diese Stelle, sondern an die erste Stelle des Satzes gesetzt werden, z. B.:

Htio **bih** joj je dati. / Htio **bi** joj je dati.
aber: **Bih** li joj je htio dati? / **Bi** li joj je htio dati?

6.1.3 Wortstellung nach den Enklitika (3. Stelle)

Nach den Enklitika, an der 3. Stelle im Satz kommen die Sonstigen vor.

6.2 Interrogativsatz

Im Interrogativsatz im Perfekt und im Futur steht im Kroatischen die Langform bzw. betonte Form der Hilfsverben *biti* (= *jesam, jesi, je .../nisam, nisi, nije ...*) bzw. *htjeti* (= *hoću, hoćeš, hoće .../neću, nećeš, neće ...*) am Satzanfang, da die Enklitika am Satzanfang (= 1. Stelle) nicht stehen können.

Die Langform der 3. Ps. Sg. von *biti* (= *jest*) wird im Interrogativsatz nicht verwendet. Stattdessen wird die betonte, kurze Form von *biti* (= *je*) verwendet.

Perfekt: *Jesi* li im se veselila?/*Nisi* li im se veselila?

Je li im se veselila?/*Nije* li im se veselila?

Futur: *Hoćeš* li im se veseliti?/*Nećeš* li im se veseliti?

Im Interrogativsatz des Konditionals steht die Aoristform von *biti* (*bih, bi, bi .../ne bih, ne bi, ne bi ...*) am Satzanfang:

Konditional: *Bi* li im se veselila?/*Ne bi* li im se veselila?

6.3 Doppelte Verneinung

- Ja **nisam** *ništa* čula.
Ja **nisam** čula *ništa*.
'Ich habe nichts gehört.'
- Ja **ne** čujem *ništa*
'Ich höre nichts.'

6.4 Interpunktion

6.4.1 Kommasetzung vor einer Konjunktion

Kommasetzung vor:	keine Kommasetzung vor:
, a	i
, ali	ili
, nego	pa
, no	ni
, već	...
, dakle	Relativpronomen
, stoga	Subjunktion wie:
, zato	da; što
, samo (što)	... da (budući da; kao da usw.)
, jedino (što)	... što (kao što; nakon što usw.)
, osim što	ako; tko; kad
, tek	kako; koliko
, a kamoli	iako; čim
, pa (čak) i	otkad
, pa (čak) ni	Adverbialpartizip
...	...

7 Konjunktion und Gliederungsmittel

deshalb	zato
daraus	iz toga
daraus folgt	iz toga slijedi da...
daraus folgt	iz toga proizlazi da...
daraus folgt	iz toga možemo zaključiti da...
aus diesem Grund	iz tog razloga
aus diesem Grund	stoga
aufgrund	na temelju + Gen.
daher	otuda
da/weil	budući da
da/weil	jer (nicht am Satzanfang)
dadurch	samim tim
dadurch	samim tim da...
als Ergebnis	kao rezultat
als Ergebnis	kao zaključak
also/folglich	dakle
generell	općenito
eigentlich	zapravo
obwohl	mada
obwohl	iako
obwohl	premda
es gibt	postoji + Nom.
es gibt	ima + Gen. (unzählbar, abstrakt)
es gibt	ima + Nom. (zählbar, Präsens)
es gibt	ima + puno/malo/nekoliko + Gen.
das bedeutet	to znači
das heißt	to znači
das heißt	to jest (tj.)
so genannt	takozvani (tzw.)
beziehungsweise	odnosno (odn.)
im Hinblick darauf	u tom pogledu

im Hinblick auf	u pogledu na + Akk.
in Hinsicht auf	s obzirom na + Akk.
in Bezug auf	vezano uz + Akk.
in Bezug auf	u vezi s + Instr.
im Zusammenhang mit	u vezi s + Instr.
im Unterschied zu	za razliku od + Gen.
im Vergleich zu	u usporedbi s + Instr.
demnach	prema tome
gemäß	prema + Dat.
gemäß	po + Lok.
dank	zahvaljujući + Dat.
infolge	uslijed + Gen.
infolgedessen	uslijed toga
infolgedessen	zbog toga
aufgrund	na osnovi + Gen.
aufgrund dessen	na osnovi toga
demzufolge/folglich	prema tome
zum Beispiel	na primjer (npr.)
und so weiter	i tako dalje (itd.)
und ähnliches	i slično (i sl.)
beispielsweise	primjerice
siehe	vidi (v.)
in diesem Fall	u tom slučaju
in solchem Fall	u takvom slučaju
im Folgenden	u nastavku
<hr/>	
in Betracht ziehen	uzeti/uzimati u obzir
feststellen	utvrditi + Akk.
folgern/beschließen	zaključiti
behaupten	tvrditi
<hr/>	
etwa/circa	otprilike
wie	poput + Gen.
insbesondere	naročito
wohl	valjda

gewiss/bestimmt	zacijelo
gewissermaßen	donekle
eine Reihe von	niz + Gen.
eine ganze Reihe von	čitav niz + Gen.
gleichwertig	jednakovrijedan
der erstangeführte	prvonedeni
der zweitangeführte	drugonedeni
erstens	kao prvo
zweitens	kao drugo

8 Monatsnamen, Jahreszeiten u. a.

8.1 Monatsnamen

	Nom.	Gen.	Lok. 'im'	
1.	siječanj	siječnja	u siječnju	'Januar'
2.	veljača	veljače	u veljači	'Februar'
3.	ožujak	ožujka	u ožujku	'März'
4.	travanj	travnja	u travnju	'April'
5.	svibanj	svibnja	u svibnju	'Mai'
6.	lipanj	lipnja	u lipnju	'Juni'
7.	srpanj	srpnja	u srpnju	'Juli'
8.	kolovoz	kolovoza	u kolovozu	'August'
9.	rujan	rujna	u rujnu	'September'
10.	listopad	listopada	u listopadu	'Oktober'
11.	studeni	studenoga	u studenom(e)	'November'
12.	prosinac	prosinca	u prosincu	'Dezember'

8.2 Jahreszeiten

Subst.	Gen.	Akk. 'im'	Adv.	
proljeće	proljeća	u proljeće		'Frühling'
ljeto	ljeta	u ljeto	ljeti	'Sommer'
jesen	jeseni	u jesen	ujesen	'Herbst'
zima	zime	u zimu	zimi	'Winter'

8.3 Wochentage

Subst.	Gen.	Akk. 'am'	Adv.	
ponedjeljak	ponedjeljka	u ponedjeljak	ponedjeljkom	'Montag'
utorak	utorka	u utorak	utorkom	'Dienstag'
srijeda	srijede	u srijedu	srijedom	'Mittwoch'
četvrtak	četvrtka	u četvrtak	četvrtkom	'Donnerstag'
petak	petka	u petak	petkom	'Freitag'
subota	subote	u subotu	subotom	'Samstag'
nedjelja	nedjelje	u nedjelju	nedjeljom	'Sonntag'

Literatur

Barić 2003: Eugenija Barić, Mijo Lončarić et al.: *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.

Ham 2002: Sanda Ham: *Školska gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Kunzmann-Müller 1999: Barbara Kunzmann-Müller: *Grammatikhandbuch des Kroatischen. Unter Ein-schluß des Serbischen. Neubearbeitete, zweite Auflage*. Frankfurt am Main: Lang.

Silić 2005: Josip Silić et Ivo Pranjković: *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*. Zagreb: Školska knjiga.

Težak 2000: Stjepko Težak et Stijepan Babić: *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Thiede-Projić 2012: Tina Thiede-Projić: *Kompaktgrammatik Kroatisch zum schnellen Nachschlagen*. Berlin: Cornelsen.

Udier 2017: Sanda Lucija Udier et Milvia Gulešić Mac-hata: *Razgovarajte s nama! Gramatika i pravopis hrvatskoga jezika s vježbama za razine B2 – C1. Drugo izdanje*. Zagreb: FF press.